

TEST NA PRIJÍMACIE SKÚŠKY ZO SLOVENSKEHO JAZYKA A LITERATÚRY
štvorročné štúdium

1. Doplňte i, í, y, ý.

Na v_sokej skale stoja zv_šky kedysi p_šného hradu so št_rmi vežami. Úpätie skal_obm_va b_str_na. V päťdesiat_ch rokoch sedemnásteho storočia tu bolo sídlo prep_chu býval_ch hradn_ch pánov. Vidí sa mi, že čujem b_ť tepnu dávno upl_nulých vekov. Hľa, čože zostalo z pevnosti kedysi nedob_tnej! Kdeže sú jej pyšn_, namyslen_ a vyz_vav_ vládcovia, čo opl_vali nadbytkom, a jednako boli nemilosrdn_i vo svojom blahobyte? Nevysp_tateľný v_r času odviaľ ich slávu a sedemdesiat_m siedm_m sluhom určite nebudú chýbať. Nimi b_tý poddan_ľud zlomil ich moc a napokon rozdrvil vykorisťovateľov. V príb_tkoch hradných pánov dnes už len v_r_so svoj_mi mlád'atami koncertujú. Všetko, čo tu žilo a h_rilo, zm_zlo. Bl_skavé slnko pomal_mrv_ na prach skaly a divé v_chr_ ho rozptyľujú po okol_.

2. Opravte prípadné chyby s ohľadom na písanie veľkých písmen a napíšte:

- a) spojené štáty americké
- b) američan
- c) kanárske ostrovy
- d) deň matiek

3. V ktorej z možností vznikli všetky slová skladaním?

- a) mocichtivý, zlatokopi, bezhraničný, vytvorit'
- b) skalopevný, žabomyšie, kazisvet, stromisko
- c) drevorubač, slabikotvorné, zemetrasenie, odvrátená
- d) vodomer, veľkosklad, ctižiadostivý, vlakvedúci

4. Ktorá z frazeologických jednotiek najlepšie vystihuje klamstvo, zavádzanie?

- a) vodiť niekoho za nos
- b) robiť z komára somára
- c) vidieť niekomu niečo na nose
- d) vystrkovať rožky

5. Ktorý z pojmov je vysvetlený nesprávne?

- a) gestikulácia - pohyby rukami
- b) komunikácia – dorozumievanie
- c) autobiografia – vlastný životopis
- d) mimika – pohyby tela

6. Ako nazývame podčiarknutú konštrukciu?

Občas Jana, môjho najlepšieho kamaráta, doučujem slovenčinu.

.....

7. Ktorá z možností obsahuje nesprávne rozdelené slovo?

- a) ka-ló-ri-a, špen-dlík, de-lo-stre-lec
- b) sied-mak, ví-ča, bryn-dza
- c) gla-di-á-tor, štú-dio, pe-niaz
- d) žič-li-vý, pri-sl'ú-bil, cu-dzi-nec

8. Ktorý umelecký prostriedok je správne pomenovaný?

- a) sokol zlatý – personifikácia
- b) viezol sa na voze šťastia – metafora
- c) kolíčky, prstíčky – epiteta
- d) Kto mi to povedá? - prirovnanie

9. Určte vzor podčiarknutého podstatného mena vo vete.

Tieto hory boli vždy plné divej zveri.

.....

10. Určte slovný druh slova *sliepňajúc*.

.....

11. Určte správne kategórie slovesa *prihlásil som sa*.

- a) 1. osoba, singulár, minulý čas, oznamovací spôsob, nedokonavý vid
- b) 1. osoba, singulár, minulý čas, oznamovací spôsob, dokonavý vid
- c) 1. osoba, singulár, budúci čas, oznamovací spôsob, dokonavý vid
- d) 1. osoba, singulár, minulý čas, rozkazovací spôsob, nedokonavý vid

12. Ktoré z prídavných mien môžeme stupňovať?

- a) živá bytosť
- b) duševná rovnováha
- c) jemná motorika
- d) dobrá orientácia

13. Určte druh číslovky: *pred šiestimi rokmi*

- a) základná číslovka
- b) násobná číslovka
- c) radová číslovka
- d) skupinová číslovka

14. Ktoré podstatné meno má slabikotvornú spoluhlásku?

- a) úpust
- b) pažiť
- c) vrbina
- d) systém

15. V ktorej vete je správne nahradený tvar zámena *naňho* podstatným menom?

Veď som ti povedala, aby si položil naňho prikrývku.

- a) Veď som ti povedala, aby si položil na stôl prikrývku.
- b) Veď som ti povedala, aby si položil na brata prikrývku.
- c) Veď som ti povedala, aby si položil na trávnik prikrývku.
- d) Veď som ti povedala, aby si položil na vozík prikrývku.

16. Ktorá z uvedených viet neobsahuje predložku?

- a) Už sme blízko známeho divadla.
- b) Mnohí z nás pri pohľade na krv zblednú.
- c) Uprostred sa vypínal pôvabný palác.
- d) Všetko sa okolo mňa zosypalo.

17. V ktorej vete je slovesný prísudok?

- a) Jeho príspevok je nekvalifikovaný.
- b) Nie, to nie je odbočenie.
- c) Do tvojho kupé pristupujú dve ženy.
- d) Je takmer tma.

18. Akým slovným druhom je v uvedenej vete vyjadrený nezhodný prívlastok?

Druhá cesta naspäť nebola náročná.

- a) podstatným menom
- b) číslovkou
- c) prídavným menom
- d) príslovkou

19. Ktorá z viet je dvojčlenná neúplná?

- a) Nikomu.
- b) Ešte čo?
- c) Zatúžil si čosi vykonať.
- d) Či je to vari ideál?

20. V ktorej vete je podmet vyjadrený?

- a) Nepriniesol domov žiadnu korisť.
- b) Kone sa rozbehli z hôr do doliny.
- c) Odneste tie nádoby do kuchyne.
- d) V kúdole prachu sa zrazu stratili.

21. Ktorá veta je jednočlenná slovesná?

- a) Sneží.
- b) Vietor fúka.
- c) Slovesá.
- d) Položte perá!

22. Správne pomenujte ustálené pomenovania:

- a) Na svätého Jána otvára sa letu brána.
- b) Hlavou múr neprebiješ.
- c) Držať jazyk za zubami.
- d) Kradnúť ako straka.

23. V ktorej z možností je správne uvedený slohový postup a útvar ukážky?

Pozývame Vás na zasadnutie Rady rodičov, ktoré sa uskutoční vo štvrtok 21. mája 2015 o 16.30 hod. v učebni IX.A triedy.

V Skalici 14. mája 2015

Predseda Rady rodičov

- a) informačný slohový postup, pozvánka,
- b) opisný slohový postup, opis činnosti
- c) informačný slohový postup, protokol,
- d) výkladový slohový postup, výklad

24. V ktorej z viet nie je použitá metonymia?

- a) Moji rodičia si kúpili Benku.
- b) V hoteli spíme na dvanástke.
- c) Do nedele musíme prečítať Jesenského.
- d) Matkine slová boli ostré.

25. Kratšia epická báseň, ktorá má pochmúrny a zhustený dej, stupňuje s v nej napätie a končí tragicky, sa nazýva

26. Epický žáner, ktorý má krátky rozsah, jednoduchý dej a vystupuje v ňom málo postáv, sa nazýva

27. Ktoré z tvrdení je nesprávne?

- a) Scenárista spracováva prozaický text na monológy a dialógy.
- b) Režisér zabezpečuje nácvik hry s hercami.
- c) Producent zabezpečuje posun kamery.
- d) Dramaturg vyberá dielo na divadelnú realizáciu.

28. Ukážka:

*V korunách stromov mladost' hniezdi
a pod jej krídlom tvoja duša
počíta všetky šťastné hviezdy.
Obzrieť sa, zasmiať a či vzlykať?*

*Pevný je koreň v rodnej zemi
a čo má krídla - všetko letí.
Ak by bol svet dnes zrazu nemý
kričal by kameň hlasom detí.*

- a) Určte jazykový štýl ukážky
- b) Zarad'te ukážku k literárnemu druhu
- c) Napíšte schému rýmu druhej strofy
- d) Pomenujte druh rýmu druhej strofy
- e) Pomenujte prvý podčiarknutý básnický prostriedok
- f) Pomenujte druhý podčiarknutý básnický prostriedok

29. Ktorá z dvojice slov označuje prvé a posledné predstavenie divadelnej hry pre verejnosť?

- a) derniéra, generálka
- b) premiéra, derniéra
- c) repríza, premiéra
- d) rekvizita, premiéra

30. Ktorý výkladový slovník zachytáva jadro slovnej zásoby slovenského jazyka?

- a) Slovník cudzích slov
- b) Historický slovník slovenského jazyka
- c) Krátka slovník slovenského jazyka
- d) Pravidlá slovenskej výslovnosti

TEST NA PRIJÍMACIE SKÚŠKY ZO SLOVENSKEHO JAZYKA A LITERATÚRY
štvorročné štúdium

1. Doplňte i, í, y, ý

Brat sa narodil pred siedm_m_ rokmi. Hokejov_ t_m Spojen_ ch štátov americk_ ch v_ stúp_ l na Námest_ slobod_ v Spišskej Novej Vs_. Nebojí sa ani d_ vej zver_. Katk_ na koleg_ ňa nám požičala dva raz_ toľko prikr_ vok, ako sme potrebovali. V pr_ rodnom tunel_ z rozvetven_ ch haluz_ vlhk_ vzduch oťažel. Hojdačka v_ sela na konár_ brez_ a otáčala sa okolo svojej os_. Obloha b_ va zväčša čistá ako kr_ štáľ, zväčša ju v_ chor b_ čuje kr_ štálikmi dažďa. Hrad v hustej hmle spl_ va s okol_ m. Losos_ sa po niekoľkých rokoch pob_ tu v mor_ vracajú domov. Ich domovom sú prudké horské b_ str_ n_ s čistou vodou, pl_ tčinami, hlbočinami a s drav_ mi prúdmi. Ikr_ t_ chto r_ b potrebujú veľa k_ slíka. Nezv_ čajnú orientačnú schopnosť majú úhor_. Star_ Slovania začínali keď_ si nov_ rok marcom. Staré agát_ pri marhul_ škr_ potavo vŕzgali. Deti pobehovali po majer_. Po malej chvíli sa cedilo ako z krhl_.

2. Opravte prípadné chyby s ohľadom na písanie veľkých písmen a napíšte:

- a) základná škola v čičmanoch
- b) bratislavský hrad
- c) moravany nad váhom
- d) deň vzniku slovenskej republiky

3. Ktorá z možností je správna?

- a) Slovo *obdivuhodný* vzniklo skracovaním.
- b) Slovo *obdivuhodný* vzniklo skladaním.
- c) Slovo *obdivuhodný* vzniklo odvodzovaním.
- d) Slovo *obdivuhodný* vzniklo spájaním.

4. Pri ktorom slove nedochádza k spodobovaniu vo výslovnosti spoluhlások?

- a) herectvo
- b) predstava
- c) detstvo
- d) holandský

5. Vyberte nespisovné slovo, ktoré sa často nesprávne používa namiesto slova *správať* sa ako jeho synonymum:

- a) naprávať sa
- b) počínať si
- c) konať
- d) chovať sa

6. Ktoré dvojice slov významovo k sebe nepatria?

- a) epiteton, básnický prívlastok
- b) inotaj, tajnička
- c) analýza, rozbor
- d) dialektizmus, nárečové slovo

7. V ktorej možnosti sa nachádza jedno viacvýznamové slovo?

- a) stôl, stolička
- b) hriadeľ, Košice
- c) rastlina, kilogram
- d) jedľa, knedľa

8. V ktorej možnosti sú všetky slová rozdelené správne?

- a) sest-ra, vy-sko-čiť, bie-ly
- b) bryn-dza, štú-dio, prík-lad
- c) zlo-zvyk, bi-o-ló-gi-a, lesk-lý
- d) far-bo-sle-pý, ka-ló-ria, hú-pa

9. Slová alebo slovné spojenia, ktoré vznikajú pre potrebu pomenovania nového javu alebo pojmu, sa nazývajú:

- a) dialektizmy
- b) neologizmy
- c) internacionalizmy
- d) expresíva

10. V ktorej možnosti je uvedený správny význam slova *prostý*?

- a) hlúpy
- b) nesamostatný
- c) komplikovaný
- d) jednoduchý

11. Utvorte zdrobneninu k slovu *klepeto*.

12. V ktorej z možností sú všetky slová plnovýznamové?

- a) Spotený chlapec zosadol z bicykla.
- b) Naháňali sa okolo stola.
- c) Včera ho zastihol doma.
- d) Vari päťkrát mu to otec vysvetľoval.

13. V ktorej z možností sú obe slová v nedokonavom vide?

- a) nemal, strácal,
- b) ujst', dostihli
- c) nájst', pretlačil
- d) nedokázal, potešil

14. Ktoré gramatické kategórie zodpovedajú slovu *(na) mravčeka*?

- a) podstatné meno, mužský rod, neživotné, jednotné číslo, genitív, vzor stroj
- b) podstatné meno, mužský rod, životné, jednotné číslo, akuzatív, vzor chlap
- c) podstatné meno, mužský rod, životné, jednotné číslo, genitív, vzor stroj
- d) podstatné meno, mužský rod, neživotné, jednotné číslo, akuzatív, chlap

15. V ktorej z možností sú určené druhy prísloviak *dnes, naplno, pomaly* v tomto poradí?

- a) spôsobu, spôsobu, príčiny
- b) času, spôsobu, spôsobu
- c) času, príčiny, spôsobu
- d) spôsobu, príčiny, spôsobu

16. Ktoré tvrdenie je pravdivé?

- a) Podstatné meno *listie* je hromadné.
- b) Podstatné meno *listie* je látkové.
- c) Podstatné meno *listie* je pomnožné.
- d) Podstatné meno *listie* je skupinové.

17. V ktorej možnosti sú uvedené iba prívlastňovacie prídavné mená?

- a) svieži, pánova, dcérinmu
- b) stolárov, zajačí, páviemu
- c) husací, susedovo, materinská
- d) milý, líščí, muší

18. Akým slovným druhom je podčiarknuté slovo vo vete?

Dovolené bolo prakticky všetko okrem vraždy.

- a) príslovka
- b) prídavné meno
- c) častica
- d) podstatné meno

19. Prepíšte vetu so správnou predložkovou väzbou.

Stretneme sa u čakárne / pri čakárni.

20. Ktorá z viet sa odlišuje od ostatných z hľadiska členitosti?

- a) Fúkal silný vietor.
- b) Pichlo ma v boku.
- c) Pichla som sa.
- d) Sfúkol si sviečku?

21. V akom poradí sa nachádzajú vetné členy vo vete?

Mnohé rastliny obsahujú účinné látky.

- a) zhodný prívlastok, predmet, slovesný prísudok, zhodný prívlastok, podmet
- b) nezhodný prívlastok, podmet, slovesno-menný prísudok, zhodný prívlastok, predmet
- c) zhodný prívlastok, predmet, slovesný prísudok, nezhodný prívlastok, predmet
- d) zhodný prívlastok, podmet, slovesný prísudok, zhodný prívlastok, predmet

22. Určte vetu podľa postoja hovoriaceho (podľa modálnosti):

Keby sa už skončil školský rok!

23. Ktoré žánre patria do administratívneho štýlu?

- a) umelecký životopis, umelecký opis
- b) reklamácia, úradný list
- c) reportáž, fejtón
- d) žiadosť, esemeska

24. Ktoré žánre patria k opisnému slohovému postupu?

- a) charakteristika, správa, statický opis
- b) umelecký opis, dynamický opis, žiadosť
- c) opis osoby, dotazník, recenzia
- d) odborný opis, dynamický opis, charakteristika

25. V ktorej možnosti sú uvedené iba metonymie?

- a) recitoval Hviezdoslava, chorý ležal na dvadsiatke, štebotavé dieťa
- b) boli sme na Žbirkovi, kúpim si Tolkienu, počúvam Beatles
- c) sleduje Panelák, pevný ani skala, hľadá ako hrom do duba
- d) ostrá odpoveď, čierna duša, teplá farba

26. Správne pomenuj ustálené pomenovania:

- a) Dostal sa z dažďa do pod odkvap.
- b) Práca má horký koreň, ale sladké ovocie.
- c) Prítulný ako mača.
- d) Na Vianoce blato, na Veľkú noc sneh.

27. V ktorej možnosti je uvedený správny význam slova *interiér*?

- a) človek s vyšším vzdelaním
- b) zamestnanec Interu
- c) vnútorná časť (budovy)
- d) vonkajšia časť (budovy)

28. V ktorej z možností sa nachádza jednoduchá veta s prístavkom:

- a) Mária Rázusová-Martáková, slovenská spisovateľka, napísala niekoľko krásnych diel pre deti a mládež.
- b) Mária Rázusová-Martáková, ktorá je slovenskou spisovateľkou, napísala niekoľko krásnych diel pre deti a mládež.
- c) Slovenská spisovateľka Mária Rázusová-Martáková napísala niekoľko krásnych diel pre deti a mládež.
- d) Niekoľko krásnych diel pre deti a mládež napísala slovenská spisovateľka Mária Rázusová-Martáková.

29. Ukážka:

Dolinou tmavou pokoj si chodí;
pokoj smrť je, tma smrti stín:
Príroda spí, nebom sa brodí
duch, blahého života syn:
Večerná, smutná hodina zvoní,
a dieťa hodín v spánok sa kloní,
ale večný nemretia syn
z očí smrteľných spanie vyháňa,
a vo večného zorách svitania
lieta svätým poľom vidín. —

- g) Určte jazykový štýl ukážky
- h) Zarad'te ukážku k literárnemu druhu
- i) Napíšte schému rýmu prvých štyroch veršov
- j) Pomenujte druh rýmu prvých štyroch veršov
- k) Pomenujte prvý podčiarknutý básnický prostriedok
- l) Pomenujte druhý podčiarknutý básnický prostriedok

30. Román je:

- a) epický útvar, ktorého témou je historická udalosť.
- b) epické dielo, v ktorom autor vyjadruje svoje city, vzťahy, nálady a postoje k súčasnosti.
- c) epické prozaické dielo, v ktorom autor zobrazuje väčší úsek života v dlhšom časovom rozpätí, má veľký rozsah a zložitú kompozíciu.

epický útvar, stvárňujúci udalosť zo života človeka s menším počtom postáv, ktoré sa počas deja nevyvíjajú, sú už sformované.